

Apspriedīs Latvijas pilsonību

Kā Latvijas pilsonības iegūšanas kārtību piemērot mūsdienu realitātei un prasībām? Atbildi uz šo un līdzīgiem jautājumiem šodien Latvijas Universitātes Lielajā aula konferencē "Latvijas pilsonība 21. gadsimtā" meklēs politiķi un eksperti gan no Latvijas, gan ārvalstīm.

ĢIRTS ZVIRBULIS

Pasaule ir kardināli mainījusies, un arī situācija mūsu valstī ir mainījusies, bet pilsonības iegūšanu joprojām regulē Pilsonības likums, kas nav mainījies kopš 1998. gada. Nesen tas tika atvērts dubultpilsonības grozījumu iestrādāšanai, bet, kā jau tika prognozēts, likumā iesniegti vairāki desmiti grozījumu par dažādam tēmām. Tādēļ Saeima darbam ar Pilsonības likumu izveidojusi īpašu apakškomisiju, ko vada deputāts Ingmārs Čaklais ("Vienotība"). Tieši šajā apakškomisijā arī dzima doma par konferences nepieciešamību.

"Apakškomisija izskatījis apmēram pusi no 69 iesniegtajiem grozījumiem, un pienācis īstais brīdis uzrunāt sabiedrību, nest publiskajā telpā šos diskutablos jautājumus un ļaut katram izteikties," konferences mērķi skaidroja I. Čaklais, kurš cer, ka pasākumam sekos pēc iespējas plašāka diskusija dažādos formātos. Viņš pats vēlētos, lai Pilsonības liku-

TIMURA SUBHANKULOVA FOTO

Dot katram vai tikai uzticamajiem? Eksperti un politiķi šodien konferencē "Latvijas pilsonība 21. gadsimtā" diskutēs arī par lojalitāti kā kritēriju pilsonības iegūšanai.

ma jaunā redakcija derētu ne vien dažiem gadiem, bet vairākiem gadu desmitiem. Ideālā gadījumā – lai tas nebūtu vairs jāver vaļā visu 21. gadsimtu. Taču tik kvalitatīvu dokumentu varot sagatavot tikai ļoti plašas apspriešanas ceļā.

Konferencē runās gan ārvalstu eksperti (Māstrihtas universitātes profesors Žerārs Renē de Grots un Igaunijas Cilvēktiesību institūta padomnieks Silvers Meikars), gan vietējie speciālisti (Eiropas Cilvēktiesību tiesas tiesnese Ineta Ziemele, konstitucionālo tiesību eksperts Egils Levits un citi), kā arī Saeimas deputāti un ministri. Konferences izskaņā paredzēts arī laiks debatēm,

kad izteikties varēsot ikviens interesents.

Apskatāmo tēmu lokā būs tādi jautājumi kā Latvijas pilsonības atbilstība starptautiskajiem tiesību aktiem; dubultpilsonība; pilsonība kā sabiedrības saliedēšanas iespēja; naturalizācijas politiskais izvērtējums un citi.

Visticamāk, konferencē tiks diskutēts arī par pilsonības tīkotāju lojalitāti kā kritēriju naturalizācijas gaitā, kā arī par pilsonības atņemšanu cilvēkiem, kas izrādījušies nelobīgi Latvijas valstij. "Neatkarīgā Rīta Avīze" neseno ziņoja, ka politiķu satraukumu izraisījis fakts, ka Latvijas pilsonību drīzumā varētu iegūt viens no divvalodības referendumā

iniciatoriem Jevgeņijs Osipovs un tādēļ pat varētu tikt mainīts Pilsonības likums. Deputāts Čaklais gan tam īsti nepiekrīt: "Mēs neizrādīsim tādu godu Osipovam, lai viņa dēļ mainītu likumu. Taču piekrītu, ka Pilsonības migrācijas lietu pārvalde šobrīd kandidātu vērtēšanai pieiet pārāk birokrātiski un formāli." Lojalitātes jautājumu konferencē plānojis skart arī deputāts Dzintars Rasnačs (NA). Viņš izpētījis naturalizācijas procesa sasaisti ar nelatvisko politisko partiju ietekmes pieaugumu. NA arī koalīcijas padomes sēdē rosinājusi skatīt jautājumu par pilsonības atņemšanu Latvijai nelobīgiem cilvēkiem.

Interesanti, ka konference "Latvijas pilsonība 21. gadsimtā" divas reizes jau tikusi atlikta. Sākotnēji tā bija paredzēta 20. janvārī, tad to pārcēla uz 24. februāri, bet tad – uz 2. martu. Tādēļ jau izskanējuši dažādi pieļāvumi, ka organizatori vēlas pielāgoties 18. februāra referendumā notikumiem. Čaklais šādas runas noliedz – pasākums esot ticis pārcelts tehnisku iemeslu dēļ. Pirmajā reizē esot pietrūcis laika pasākuma sarīkošanai, bet otrajā – radušās problēmas ar telpām.

Konferenci rīko Saeima sadarbībā ar Latvijas Universitāti. To atbalsta Pasaulē brīvo latviešu apvienība, Amerikas Latviešu apvienība, "Daugavas vanagi" Amerikas Savienotajās Valstīs.